

Szkoła Podstawowa nr 3 im Janusza Korczaka w

Ostrowi Mazowieckiej

Sylwetka plk Witolda Pileckiego:

Witold Pilecki urodził się 13 maja 1901 roku w Ołońcu jako syn Juliana i Ludwiki z domu Osiecimskiej. Miejscowość przez nich zamieszkiwana znajdowała się w Karelii na północy Rosji - ojciec Witolda był tam leśnikiem. Od 1910 Pileccy zamieszkali w Wilnie - co spowodowane było troską rodziców o należyty poziom nauczania. Od 1914 roku Witold Pilecki należał do zakazanego przez władze rosyjskie harcerstwa. Podczas I wojny światowej Pilecki należał do Polskiej Organizacji Wojskowej. W latach 1918-1921 służył w Wojsku Polskim i walczył podczas wojny z bolszewikami walcząc w obronie Grodna, Płocka, Mławy, Stołpiec i Kojdanowa (późniejszy Dzierżyńsk - stolica polskiego rejonu narodowościowego w Białoruskiej). W 1926 roku przejmuje rodzinny majątek Sukurcze niedaleko Lidy (dzisiejsza Białoruś) i rozpoczyna gospodarowanie angażując się społecznie - dowodzi lokalną strażą pożarną, kieruje stworzoną przez siebie mleczarnią, maluje freski w miejscowym kościele parafialnym, tworzy utwory literackie, zabawki dla okolicznych dzieci, obrazy ilustrujące sceny z bajek. W pobliskiej wiosce Krupa poznaje Marię Ostrowską - nauczycielkę rodem z Ostrowi Mazowieckiej. 7 kwietnia 1931 r. w ostrowskim kościele Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny młodzi pobierają się. W 1932 roku przychodzi na świat ich syn Andrzej a rok później córka Zofia. Działalność społeczna Pileckiego zostaje dostrzeżona - zostaje on uhonorowany Srebrnym Krzyżem Zasługi. W kampanii wrześniowej 1939 roku walczył między innymi w okolicach Piotrkowa Trybunalskiego jako dowódca plutonu w szwadronie kawalerii 19 Dywizji Piechoty Armii "Prusy", a następnie w 41 Dywizji Piechoty. Ostatnie walki jego oddział prowadził już jako jednostka partyzancka. Pilecki rozwiązał swój pluton dopiero 17 października 1939 roku i przedostał się do Warszawy, by kontynuować walkę w konspiracji - był jednym z twórców Tajnej Armii Polskiej (TAP) przekształconej później w Związek Walki Zbrojnej. W tym czasie Maria Pilecka przedziera się z dziećmi przez granicę Generalnej Guberni (tu znalazła się jej rodzina Ostrów Mazowiecka we wrześniu 1939 r). W 1940 roku, Pilecki przedstawił swoim przełożonym plan przedostania się do niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz, w celu zebrania od wewnątrz informacji na temat jego funkcjonowania i możliwości zorganizowania w nim ruchu oporu. W tym celu we wrześniu 1940 roku podczas łapanek pozwolił aresztować się Niemcom i trafił do obozu (pod fałszywym nazwiskiem Tomasz Serafiński) prowadząc działania konspiracyjne mające doprowadzić do opanowania obozu i uwolnienia więźniów. Jednym z istotniejszych osiągnięć Pileckiego w obozie było opracowywanie sprawozdań przesyłanych później do dowództwa w Warszawie i dalej na Zachód na temat zbrodni dokonywanych przez Niemców. Jako więzień obozu, w listopadzie 1941 został awansowany do stopnia porucznika przez generała Stefana Grot-Roweckiego. W kwietniu 1943 roku Pilecki zdołał uciec z obozu wraz z dwoma współwięźniami, a 11 listopada został awansowany do stopnia rotmistrza. W latach 1943-1944 służył w oddziale Kedywu Komendy Głównej Armii Krajowej, brał udział w powstaniu warszawskim a broniony przez niego odcinek nazywano „redutą Witolda”, po którym trafił do niemieckiej niewoli (obóz jeniecki Murnau), by później walczyć jeszcze w 2 Korpusie Polskim we Włoszech. W końcu 1945 roku, na osobisty rozkaz gen. Władysława Andersa wrócił do Polski pod nazwiskiem Roman Jezierski, by prowadzić w kraju działalność wywiadowczą na temat sytuacji w Polsce, w tym na temat losów żołnierzy Armii Krajowej i

żołnierzy 2 Korpusu, którzy byli więzieni w obozach NKWD i deportowani przez Sowieców na Syberię. Ze względu na rodzinę nie zareagował na rozkaz Andersa polecający mu opuszczenie Polski, w związku z zagrożeniem aresztowaniem.

W Dniu Zwycięstwa w drugą rocznicę pokonania Niemiec, 8 maja 1947 roku, został aresztowany. W areszcie był torturowany przez funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa. W trakcie ostatniego widzenia z żoną dał jej do zrozumienia, że w porównaniu z tym co przeżywał będąc więźniem Urzędu Bezpieczeństwa, Oświęcim to była igraszka. Ostatecznie został oskarżony o nielegalne przekroczenie granicy, posługiwanie się fałszywymi dokumentami, brak rejestracji w Rejonowej Komendzie Uzupełnień, nielegalne posiadanie broni palnej, prowadzenie działalności szpiegowskiej na rzecz Andersa, działalność wywiadowczą na rzecz rządu Rzeczypospolitej Polskiej na emigracji i przygotowywanie zamachu na grupę dygnitarzy Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego. Dnia 15 maja 1948 roku rotmistrz Witold Pilecki został skazany karą śmierci i stracony. Wyrok wykonano 25 maja w więzieniu mokotowskim na Rakowieckiej, poprzez strzał w tył głowy. Miejsce pochówku rotmistrza jest nieznane. Prawdopodobnie zwłoki bohatera zakopano na wysypisku śmieci koło Cmentarza Wojskowego na Powązkach w Warszawie. Grób symboliczny znajduje się w Kwaterze "Na Łączce". Prośby o ułaskawienie Pileckiego skierowali do prezydenta Bolesława Bieruta oprócz obrońcy przyjaciele oświęcimscy i żona rotmistrza Pileckiego. Bolesław Bierut nie skorzystał z prawa łaski, a do 1989 roku wszelkie informacje o dokonaniach i losie Pileckiego podlegały cenzurze. Unieważnienie wyroku w sprawie Witolda Pileckiego nastąpiło dopiero 1 października 1990.

Witold Pilecki, autor pierwszych na świecie raportów o Holokauście tzw. Raportów Pileckiego, odznaczony został pośmiertnie w roku 1995 Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, a 30 lipca 2006 r. prezydent Polski Lech Kaczyński przyznał Witoldowi Pileckiemu pośmiertnie Order Orła Białego. 7 maja 2008 Senat RP podjął uchwałę w sprawie przywrócenia pamięci zbiorowej Polaków bohaterskiej postaci rotmistrza Witolda Pileckiego. Senatorowie uczcili w ten sposób 60-tą rocznicę śmierci jednego z największych bohaterów drugiej wojny światowej. Dnia 5 września 2013 r. minister obrony narodowej Tomasz Siemoniak mianował pośmiertnie Witolda Pileckiego na stopień pułkownika.

Fundacja *Paradis Judaeorum*, popularyzująca wiedzę o stosunkach polsko-żydowskich, we wrześniu 2008 wystosowała listy do Watykanu i do arcybiskupa Kazimierza Nycza, w których zabiega o wszczęcie procesu beatyfikacyjnego Witolda Pileckiego.

W książce "Six Faces of Courage", historyk brytyjski, profesor Michael Foot, zaliczył Pileckiego do sześciu najodważniejszych ludzi ruchu oporu podczas II wojny światowej. Społeczeństwo Ostrowi Mazowieckiej uhonorowało postać pułkownika nadając jego imię jednej z ulic. Imię Witolda Pileckiego nosi również najważniejsze w mieście rondo znajdujące się w pobliżu rodzinnego domu jego żony Marii z Ostrowskich Pileckiej. Sama Maria po zakończeniu działań wojennych prowadziła w zastępstwie siostry Zofii z Ostrowskich Radwańskiej księgarnię aż do roku 1947 – czyli do momentu aresztowania Witolda kiedy to z dziećmi udała się do Warszawy. Imię Pileckiego nosi jedna z ostrowskich szkół średnich popularny „Rubinek”. Przed szkołą wita popiersie Pileckiego odsłonięte przez jego syna Andrzeja. Na ostrowskim cmentarzu - w kwaterze rodzinnej Ostrowskich (teściów) znajduje się symboliczna tablica pośmiertna Pileckiego. Jest to pierwsze w Polsce upamiętnienie jego pamięci – w czasach gdy nie wolno było głośno wypowiadać jego imienia. Na tym samym cmentarzu w honorowej kwaterze ofiar hitleryzmu i stalinizmu upamiętniono również jego postać.